

Avrupa Kömür Kurulunun teşkiline dair Londra'da imzalanan Anlaşmanın onanması hakkında kanun tasarı ve Dışişleri, Ticaret ve Ekonomi Komisyonları raporları (1/568)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 47-124, 6/1048

19 . IV . 1946

Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Avrupa Kömür Kurulunun teşkiline dair Londra'da imzalanan 4 Ocak 1946 tarihli Anlaşmanın onanması hakkında Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 11 . IV . 1946 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarisinin gerekçe ve ilişkileriyle birlikte sunulduğunu arz ederim.

Başbakan

Ş. Saracoğlu

Gerekçe

Avrupa'nın kömür ihtiyaçlarını temin eden Almanya'nın kömür havzaları harb esnasında hemen tamamen tahrip edilmiş olduğundan kömürsüzlük yüzünden milyonlarca insanın ısınma imkânı kalmadığı gibi harap olmuş Avrupa'nın kalkınmasına yarayacak birçok sanayi de kömürsüzlük yüzünden muattal bir hale geldiği malumdur.

İngiltere Hükümeti Avrupa'nın bu fena durumun bir dereceye kadar tahfifi çarelerini araştırmak maksadiyle alâkadâr Hükümetleri bir toplantıya dâvet etmiş ve yapılan görüşmeler sonunda tanzim edilen (Avrupa Kömür Kurulu Anlaşması) Hükümetimiz ile Belçika, Danimarka, Fransa, Yunanistan, Lüksemburg, Hollanda, Norveç, İngiltere ve Birleşik Amerika Hükümetleri tarafından 4 Ocak 1946 tarihinde Londra'da imzalanmıştır.

İşbu Anlaşmanın 4 neü maddesinde tasrih edildiği gibi kurulun gayesi, müstehlik ve müstahsil memleketlerin menfaatleri imkân dâhilinde korunarak kömür ve maden teçhizat ve malzemesinin tedarikini ve bunların âdilane bir surette tevziini kolaylaştırmaktır.

Kurul bir Konsey ile bir kitabetten mürekkeptir. Üye Hükümetlerin mümessilleri konseyi teşkil ederler. Kitabette, konsey tarafından tâyin olunan bir reis ile bir umumi kâtip ve luzumlu memurlar bulunur.

Üye Hükümetler, Kurul tarafından istenilen ve bilhassa kömüre ve maden teçhizatı ve malzemesine ait bulunan istihsal, ithalât, ihracat, istihlâk, stoklar ve ihtiyaçlar hakkındaki malûmatı vermeyi taahhüt etmektedirler.

Mevzuubahis müessesenin idare masraflarını üye Devletler ödeyeceklerdir.

Anlaşmanın süresi bir senedir. Bu süre üye Hükümetlerin talebi üzerine temdit edilebilir.

Daha ziyade insani düşüncelerle ve tesanüt fikri hâkim olan bu Milletlerarası teşriki mesaiye bilhassa kömür müstahsılı bulunan memleketimizin uzak kalması doğru olamayacağı ve madenleri-

mizin istihsalini artırmaya yarayacak teğhizat ve malzemenin işbu Anlaşma ile teessüs eden kurul vasıtasıyla daha kolaylıkla temini imkânları da sağlanmış bulunduğu, hususları nazarı itibara alınarak Hükümetimiz tarafından imzalanan mevzuubahis Anlaşmanın kabul ve onanması Yüksek Meclisin tasvibine arz olunur.

Dışişleri Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Dışişleri Komisyonu
Esas No. 1/568
Karar No. 23

15 . V . 1946

Yüksek Başkanlığa

Avrupa kömür kurulunun teşkiline dair Londra'da imzalanan 4 Ocak 1946 tarihli Anlaşmanın onanması hakkında Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 11 . IV . 1946 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısı, gerekçe ve ilişkileriyle birlikte Dışişleri Bakanlığının temsilcisi hazır bulunduğu oturumda Komisyonumuz tarafından incelendi.

İşbu Anlaşma memleketimizin menfaatlerine uygun görüldüğünden onanması için getirilen

kanun tasarısı oybirliğiyle aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Ticaret Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Dışişleri Ko. Başkanı	Sözcü	Kâtip
Konya	İstanbul	Ağrı
S. Arıkan	A. Ş. Esmer	R. R. Pasin
Ankara	Gümüşane	Gümüşane
Z. Yörük	C. Selek	E. Tör
Samsun	Tokad	
C. Bilsel	N. Poroy	

Ticaret Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Ticaret Komisyonu
Esas No. 1/568
Karar No. 20

16 . V . 1946

Yüksek Başkanlığa

Avrupa kömür kurulunun teşkiline dair Londra'da imzalanan 4 Ocak 1946 tarihli Anlaşmanın onanması hakkında Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 11 . IV . 1946 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısı, gerekçe ve ilişkileriyle birlikte Dışişleri Bakanlığının temsilcisi hazır bulunduğu oturumda Komisyonumuz tarafından incelendi.

İşbu Anlaşma memleketimizin menfaatlarına uygun görüldüğünden bunun onanması için getirilen kanun tasarısı oybirliğiyle aynen kabul edilmiştir.

Kamutaya sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa arz edilir.

Ticaret Komisyonu Başkanı	Sözcü	Kâtip
Bilecik	Manisa	Ankara
K. Gülek	Dr. H. Sarhan	A. Çubukçu
Diyarbakır	Kırklareli	Kütahya
K. Şedele	Ş. Ödül	H. Benli
Kütahya		Muş
S. Kutman		K. Kotan
İmzada bulunamadı		
Siird		Trabzon
E. Kılıçcıoğlu		L. Yavuz

T. B. M. M.
Ekonomi Komisyonu
Esas No. 1/568
Karar No. 14

17 . V . 1946

Yüksek Başkanlığa

Avrupa Kömür Kurulunun teşkiline dair Londra'da imzalanan 4 Ocak 1946 tarihli Anlaşmanın onanması hakkında Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 11 . IV . 1946 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısı ve gerekçesi Komisyonumuzca incelendi.

Yanık ve yıkık Avrupa'nın kömür ihtiyacını düzenleme, ısınma araçlarından mahrum kalan milyonlarca insanın perişanlığını azaltma çarelerini sağlamak maksadiyle İngiltere Hükümetinin teşebbüsü üzerine Londrada Hükümetimizle Belçika, Danimarka, Fransa, Yunanistan, Lüksemburk, Hollanda Norveç İngiltere ve Birleşik Amerika Hükümetleri arasında imzalanan Anlaşmanın göze aldığı işler müstahsil ve müstehlik memleketlerin menfaatlarını uzlaştırma, kömür ve maden çıkarma araçlarının tedarik ve dağıtımını âdilâne bir şekilde kolaylaştırmak gibi hususlardır.

Genel huzuru dayanışmada ve beraber çalışmada bulan ve insanlık düşüncelerini hâkim

tutan bu milletlerarası işbirliğinde memleketimizin yer alması her bakımdan menfaatlarımızı uygun görülerek tasarı Komisyonumuzca oybirliğiyle kabul edildi.

Kamutaya sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Ekonomi Komisyonu

Başkanı adına	Sözcü	Kâtip
Çankırı	Çankırı	İçel
A. İnan	A. İnan	Ş. Tugay
Afyon K.	Ankara	Ankara
B. Türker	M. Eriş	M. Kayaoğlu
İçel	İstanbul	Konya
T. C. Beriker	A. H. Denizmen	A. H. Dikmen
İmzada bulunmadı.		
Trabzon	Zonguldak	İzmir
T. Göksel	A. R. İncealemdaroğlu	B. Arıman
		İmzada bulunamadı.
Malatya	Zonguldak	İzmir
K. Evliyaoğlu	Ş. Tansan	S. Epikmen

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Avrupa Kömür Kurulunun teşkiline dair Londra'da imzalanan 4 Ocak 1946 tarihli Anlaşmanın onanması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 4 Ocak 1946 tarihinde Londra'da Türkiye, Belçika, Danimarka, Fransa, Yunanistan, Lüksemburg, Hollanda, Norveç, Büyük Britanya ve Şimali İrlanda Birleşik Krallığı ve Birleşik Amerika Devletleri arasında imzalanan (Avrupa Kömür Kurulunun teşkili hakkındaki Anlaşma) kabul edilmiş ve onanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayım tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu

yürütür.

Başbakan	Adalet B.	Millî S. B.
Ş. Saracoğlu	M. Ökmen	A. R. Artunkal
İçişleri B.	Dışişleri B.	Maliye B.
Hilmi Uran	H. Saka	N. E. Sumer
Millî Eğitim B.	Bayındırlık B.	Ekonomi B.
Yücel	Sırrı Day	Fuad Sirmen
Sa. ve So. Y. B.	Gü. ve T. B.	Tarım B. V.
Dr. S. Konuk	T. Coşkan	Dr. S. Irmak
Ulaştırma B.	Ticaret B.	Çalışma B.
A. F. Cebesoy	R. Karadeniz	Dr. S. Irmak

AVRUPA KÖMÜR KURULUNUN TEŞKİLİNE MÜTAAALLİK ANLAŞMA

Londra, 4 Ocak 1946

Kömür ve bazı tipteki maden malzemesi ve kömür ocağı teçhizatı darlığı devam ettiği müddetçe, taleplerin Avrupa'da bulunan kaynaklara nazaran ve fiilî olarak tanzimi zaruretine kani bulunan Belçika, Danimarka, Birleşik Amerika, Fransa Cumhuriyeti, Büyük Britanya ve Şimalî İrlanda Birleşik Kırallığı, Yunanistan, Lüksemburg, Norveç, Hollanda ve Türkiye Hükümetleri aşağıdaki hususatta mutabık kalmışlardır :

Madde — 1

Bir Avrupa Kömür Kurulunun tesisi

İşbu Anlaşma aşağıda (Kurul) namıyla anılacak olan Avrupa Kömür Kurulunu katî olarak tesis eder.

Madde — 2

Kurula kabul

İşbu Anlaşmayı imza eden Hükümetler ve üçüncü maddede derpiş edildiği veçhile Konseyin daveti üzerine bu Anlaşmaya iltihak eden diğer bütün Hükümetler Kurulun üyesidirler.

Madde — 3

Kurulun teşkilâtı

1. Kurul, bir Konsey ve bir kitabetten mürekkeptir.
2. Konsey, üye Hükümetlerin mümessillerinden müteşekkildir; her Hükümet asaleten bir mümessil tâyin eder ve bir vekil murahhas ile teknik müşavirleri tâyin edebilir.
3. Konsey İdaresine ait usul ve kaideleri kendisi tanzim eder ve tesisini lüzumlu gördüğü komisyonları veya sair tâli teşkilâtı kurabilir.
4. Kitabet, aynı zamanda Konsey Başkanlığını da yapan bir Reis ve bir Umumi Kâtip - ki her ikisi de Konsey tarafından tâyin olunur - ile Konseyce tesbit olunan şartlara göre ve Konseyin tasvibiyle Reis tarafından tâyin olunan diğer bütün memurlardan teşekkül eder.

Madde — 4

Kurulun vazifeleri

1. Kurulun gayesi, hem müstahsil ve hem de müstehliklerin menfaatlerini bütün imkânlar dâhilinde koruyacak, kömür ve maden teçhizat ve malzemesinin tedarikini ve âdilâne tevziini kolaylaştırmaktır. Bu maksatla Kurul, kaynakların vaziyetinden ve bunların tevzilerinden dai-ma malûmattar bulunur ve lüzumu halinde bunları müzakere eder ve toplanan malûmatı yayar ve alâkadar Hükümetlere ve salâhiyettar makamlara gereken tavsiyeleri yapar.
2. Üye Hükümetler, bu hususta :
 - a) Talebi üzerine Kurula faydalı malûmatı, bilhassa kömüre ve maden teçhizatı ve malzemesine ait istihsal, ithalât, ihracat, istihlâk, stoklar ve ihtiyaçlar hakkında malûmat verirler;
 - b) Vazifesini yapabilmesi için Kurul ile tam bir teşriki mesaide bulunurlar.

Kurulun merkezi

Kurulun merkezi Londra veya Konsey tarafından zaman zaman seçilecek her hangi diğer bir şehirdir.

Madde — 6

Diğer kurullar, makamlar ve teşekküllerle münasebetler

1. — Kurul, Millî veya Milletlerarası mahiyetteki bütün kurullar, makamlar ve teşekküllerle irtibat tesis edebilir.

2. — Kurul, Birleşmiş Milletler Teşkilâtı Ekonomik ve Sosyal Konseyinin teessüsünden sonra, aralarında tesis edilecek münasebetleri tâyin ve bilhassa kurul vazifelerinin Ekonomik ve Sosyal Konsey tarafından deruhde edilmesi mümkün ve lâzım olup olmadığını tetkik etmek üzere, onunla temasa geçecektir.

Madde — 7

Bütçe

Konsey, Kurulun çalışması için lüzumlu idare masraflarını karşılayan bütçeyi tetkik ve tasvip edecektir. İdare masrafları, Konseyce tesbit edilecek nispet ve usul dairesinde üye Hükümetlere taksim olunacak ve bunlar tarafından tediye edilecektir. Her üye devlet, böylece tâyin olunan idare masraflarına ait hissesini, kendi malî mevzuatı kaydı ihtirazisi dâhilinde, derhal ödemeyi taahhüt eder.

Madde — 8.

İmtiyazlar ve muafiyetler

1. Kurul, üye Hükümetler ülkesinde, vazifesinin ifası için lüzumlu olan imtiyaz ve muafiyetlerden istifade edecektir.

2. Üye Hükümetlerin mümessilleri ve Kurulun memurları da bu ülkelerde vazifelerinin müstakil olarak icrasında lüzumlu olan imtiyaz ve muafiyetlerden keza müstefid olacaklardır.

Madde — 9.

Tarifler

İşbu Anlaşma metninde «kömür» kelimesi her cins kömürlere (Antrasit, Bitümlü linyit, alalâde linyit veya diğer cinsleri), koklara (gerek havagâzı fırınlarında gerek kok fırınlarında imal edilen koklar), Briket, veya diğer sulb yakıtlar ve sulb yakıt imalinde kullanılan ziftlere şâmilidir.

«Kömür madenleri malzemesi ve teçhizatı» tâbiri kömürün istihsal ve işleminde kullanılan her nevi malzeme, makine veya makine aksamına şâmilidir.

Madde — 10.

Anlaşmanın yürürlüğe girişi ve süresi

Fransız'ca ve İngiliz'ce olarak tanzim edilen bu Anlaşma her iki metni aynı derecede muteber ve ilk süresi 1 sene olmak üzere 1 Ocak 1946 tarihinde yürürlüğe girecektir. Üye Hükümetler veya bunlardan bazıları, işbu Anlaşmanın süresini kararlaştıracakları bir müddet için uzatabilirler. Bununla beraber her üye Hükümet 1 Ekim 1946 tarihinden itibaren Kuruldan çekilme kararını Birleşik Krallık Hükümetine tahriren bildirebilirler; işbu Anlaşma, bu ihbarm Birleşik Krallık

Hükümeti tarafından alınmasından üç ay sonra mevzu bahis Hükümet hakkında sona erecektir.

Yukarıdaki ahkâmı tasdik üzere Hükümetler tarafından usulü veçhile salâhiyettar kılınan aşağıdaki imza sahipleri işbu Anlaşmayı imzalamışlardır.

Londra'da 4 Ocak 1946 da, yalnız bir nüsha olarak tanzim edilmiş bulunan işbu Anlaşma Birleşik Krallık Hazinei Evrakına tevdi olunacak ve imza eden Hükümetlerle sonradan kabul edilecek Hükümetlere bu Anlaşmanın musaddak örnekleri verilecektir.

Belçika Hükümeti namına	: M. T. Buyse.
Danimarka Hükümeti namına	: Anthon Vestbirk.
Fransa Hükümeti namına	: Gueronik.
Yunan Hükümeti namına	: J. Romanos.
Lüksemburg Hükümeti namına	: Leo A. Clasen.
Hollanda Hükümeti namına	: J. Looman.
Norveç Hükümeti namına	: Johan Melander.
Türkiye Hükümeti namına	: Cemal Sait Bark.
Büyük Britanya ve Şimalî İrlanda Birleşik Krallığı namına	: J. Eaton Griffith.
Amerika Birleşik Devletleri namına	: Thomas C. Blaisdell, Jr.

